

ת"פ 50513/01/14 - מדינת ישראל - תביעות לכיש שלוחת אשדוד נגד חנן רוני גנון (עציר)

בית משפט השלום באשדוד

ת"פ 50513-01-14 מדינת ישראל נ' גנון(עציר)

בפני כבוד השופטת גילת שלו
בעניין: המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל - תביעות לכיש שלוחת אשדוד
חנן רוני גנון (עציר) - ע"י עו"ד פצ'בסקי

החלטה

בעתירה לגילוי ראיה

נגד הנאשם הוגש כתב אישום בו יוחסה לו עבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית.

על פי כתב האישום, ביום 20.1.14 החזיק הנאשם בארון מטבח בביתו סם מסוג הרואין במשקל 1.8620 גרם נטו, שלא לצריכתו העצמית.

עוד החזיק הנאשם בכניסה האחורית לדירה סם מסוג הרואין במשקל 11.1027 גרם נטו, מחולק לשלוש יחידות, שלא לצריכתו העצמית.

במענה לכתב האישום, הודה הנאשם בהחזקת הסם בארון המטבח, אך טען כי החזיק בו לצריכתו העצמית, ואילו לגבי הסם שנתפס בכניסה האחורית, טען כי אדם אחר החזיק את הסם בחצריו, וכי אותו אדם הינו ככל הנראה המקור לידיעה המודיעינית שבעטיה בוצע החיפוש ונתפס הסם.

בהמשך, הגיש הסנגור עתירה לגילוי ראיה, במסגרתה עתר לגלות את זהות מוסר המידע ואת מועד מסירתו, כשלטענתו המקור הינו סוחר סמים, אשר ביחד עם אחר הסתיר את הסם בחצריו של הנאשם, ואף סיפק לו סמים לצריכתו העצמית, עובר לחיפוש ולמעצרו של הנאשם.

לאור האמור לעיל, טען הסנגור כי זהותו של המקור חיונית להגנת הנאשם, באשר מדובר בעבריין העיקרי אשר לא הועמד לדין בגין העבירה.

לאחר שמיעת ב"כ הצדדים, ולאחר שהועברה לסנגור הפראפראזה המלאה, לרבות מועד מסירת המידע, שמעתי את טיעוני כל אחד מהצדדים במעמד צד אחד.

בדין שהתקיים במעמד ההגנה בלבד, חשף בפניי הסנגור את שמו של האדם שלדעתו הוא מוסר המידע, והעלה טענות

הקשורות גם לחומר החקירה הגלוי.

בדיון שהתקיים במעמד ב"כ המאשימה ורכז המודיעין מר ראובן סהלו, עיינתי בחומר החסוי, בחלק מחומר החקירה (באשר לטענות הסנגור לאפליה ולמחדלי חקירה), וקיבלתי פרטים אודות מוסר הידיעה.

לפי סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש] תשל"א-1971 (להלן- הפקודה) "אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על-פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה".

על פי לשון הסעיף ועל פי ההלכה הפסוקה, בהליך של עתירה לגילוי ראיה על בית המשפט לערוך איזון בין שני אינטרסים ציבוריים חשובים ומנוגדים.

מחד, האינטרס העומד ביסוד ההליך הפלילי, של גילוי האמת, אשר עברו יש לחשוף את כל חומר החקירה בפני הנאשם ובפני בית המשפט, כדי שהנאשם יוכל לנסות להוכיח את גרסתו ולערער את גרסת התביעה.

מאידך, עומדים האינטרסים המוגנים המפורטים בסעיפים 44 ו-45 לפקודה, המבטאים בין היתר את טובת הציבור, כי חומר מסוים לא יחשף ובכך יפגע בבטחון המדינה או בעניין ציבורי חשוב.

לגבי אופן ביצוע מלאכת האיזון, קבע כבוד השופט ברק (כתוארו אז) בב"ש 838/84 ליבני ואח' נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3), 729 (להלן- הלכת ליבני) :

"עשיית צדק' בהקשר זה משמעותה ניהול הליך פלילי הוגן, שיש בו כדי לחשוף את האמת ולא לגרום לעיוות דין לאותו נאשם ספציפי העומד לדין. על-כן, אם חומר החקירה, אשר לגביו חל החיסיון, חיוני הוא להגנת הנאשם, כי אז, בוודאי, הצדק דורש את גילוי, ושיקול זה עדיף על-פני כל שיקול ביטחוני אפשרי... עדיף זיכוי של נאשם, שאת אשמתו אין להוכיח בשל הצורך לגלות ראיה שיש אינטרס ביטחוני שלא לגלותה, על-פני הרשעתו של נאשם, שאת חפותו אין להוכיח בשל הצורך שלא לגלות ראיה חסויה..."

על כן, אם הראיה החסויה מרכזית היא וחיונית ובעלת חשיבות מהותית לקביעת חפותו או אשמתו של הנאשם, מן הראוי הוא לגלותה..."

לעתים הראיה אינה כה חיונית, אך היא עדיין בעלת משמעות מסוימת. לעתים עשויה הראיה להשתלב במערך הראיות הכללי, ובסופו של דבר עשוי שיהיה לה משקל מסוים בהרשעת הנאשם או בזיכויו. היא עשויה להשפיע בצורה מסוימת על מהימנות הנאשם או העדים. היא עשויה לשמש תמיכה לראיות אחרות ולשמש מנוף לקיומה של חקירה נגדית ראויה. היא עשויה להסיר ספק או ליצור ספק..."

במצב דברים זה יש לבחון את חשיבותה היחסית של אותה ראייה, תוך מתן משקל לראייה, בהתייחס לקשת האפשרויות שבין חשיבות אפסית לבין חיוניות מרובה. משנקבע משקל זה, יש להשוות למשקלה הביטחוני של הראייה בחשיפתה. אם הראשון עולה על השני, יש לצוות על גילוי".

בע"פ 889/96 מאזריב נ. מדינת ישראל, פ"ד נא(1), 433 (להלן- הלכת מאזריב), אומצה בדעת רוב גישה של כבוד השופט דורנר בנוגע לבחינת חיוניות הראייה להגנה, ולפיה:

"ראייה העשויה לעורר ספק באשמת הנאשם, בין באופן ישיר, על-ידי ביסוס טענות הגנה, ובין בעקיפין, על-ידי כירסום משקלן של ראיות התביעה, היא חיונית להגנת הנאשם...

לדעתי, ככלל יש להכריע בחיוניותה להגנת הנאשם של עדות חסויה על-סמך ההנחה כי היא תניב את המידע שהוא מבקש להציג באמצעותה, ובלבד שקיים פוטנציאל ראייתי לנכונותה של הנחה זו ואין היא מופרכת...

גישה זו מתחייבת מעקרון-היסוד החוקתי במשפטנו הפלילי, כי אין להרשיע ולהעניש אלא מי שאשמתו הוכחה מעל לכל ספק סביר. יש לאפשר לנאשם להביא ראיות העשויות לבסס ספק סביר באשמתו...

אכן, ההנחה הכללית האמורה כי תוכן העדות החסויה תהיה על פי ציפיית הנאשם עשויה להביא לזיכויו גם אם קיימות עדויות סותרות. אך זהו המחיר שחברתנו חייבת לשלם על-מנת למנוע הרשעה של חפים מפשע."

בהמשך, קובעה גישה זו כחלק מההלכה הפסוקה (דנ"פ 1424/01 מדינת ישראל נ' חמדאן (23.4.01)).

עוד נקבע בהלכת ליבני, כי הבחינה של מידת נחיצותה של הראייה אינה יכולה להיות מופשטת ואקדמית, אלא קונקרטיה וצמודה לעובדות המקרה הנדון, כאשר על בית המשפט לבחון את מסכת הראיות, את שדה המחלוקת בין הצדדים, ואת מיקומה של הראייה במסכת זו.

בענייננו, אין ספק כי חשיפת מקור המידע עשויה לסכן חיי אדם, ולפגוע בשיתוף הפעולה של מקורות פוטנציאליים עם המשטרה, כבכל מקרה בו מתבקשת חשיפת זהות מקור.

מנגד, ולאחר שקיבלתי את פרטי מקור המידע, שמעתי את טענות הנאשם ואת טענות המאשימה ועיינתי בחלק מהחומר הגלוי, אינני סבורה כי יש בגילוי זהות המקור כדי לסייע להגנת הנאשם.

לפיכך, אני קובעת כי אין מדובר במקרה בו הצורך בגילוי הראייה לשם עשיית צדק, עדיף על האינטרס הציבורי שבאי גילוייה.

לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את העתירה.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה בדחיפות לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ז' ניסן
תשע"ד, 07 אפריל
2014, בהעדר הצדדים.

גילת שלו, שופטת